

Duurzaamheid bij het ministerie van Buitenlandse Zaken

Het kabinet en duurzaamheid

In mei 2008 heeft het kabinet besloten om duurzaamheid sterker in het rijksbeleid te verankeren. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar zes maatschappelijk relevante thema's: water en klimaatadaptatie, duurzame energie, biobrandstoffen en welvaartsontwikkeling, CO₂-afvang en –opslag, biodiversiteit, voedsel en vlees en duurzaam bouwen en verbouwen. Deze thema's bieden kansen om de samenhang tussen ontwikkelingssamenwerking, innovatie en milieubeleid te versterken.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken werkt vanuit verschillende terreinen aan de vastgestelde thema's. Minister Verhagen zet zich in voor mensenrechten. Bij minister Koenders staan klimaat, hernieuwbare energie en waterbeheer op de duurzaamheidsagenda. Staatssecretaris Timmermans houdt zich met duurzaamheid bezig vanuit Europees oogpunt. Een indrukwekkend voorbeeld hier is het Initiatief Duurzame Handel. Dat is mede door het ministerie van Buitenlandse Zaken geïnitieerd en heeft als doel internationale handels- en productieketens duurzamer te maken. Op deze manier wil het bijdragen aan de Millenniumdoelen voor armoedebestrijding, duurzame leefomgeving en eerlijke handel.

Een andere wens van het kabinet is een structurele, maatschappelijke dialoog tussen burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheden over duurzaam gedrag. Duurzaam gedrag zou overal en altijd gestimuleerd moeten worden. De rijksoverheid heeft zich voorgenomen een voorbeeld te zetten en koploper te worden in duurzame bedrijfsvoering.

De ambitie van het ministerie van Buitenlandse Zaken

Het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag wil in 2012 een klimaatneutrale organisatie zijn en in 2010 100% duurzaam inkopen. Voor de posten in het buitenland geldt een zoveel mogelijk klimaat neutrale organisatie, afhankelijk van de omstandigheden van het land. Daartoe is BZ in 2006 gestart met het programma 'Samen een duurzaam geheel'. Onder dit motto werkt een team aan het verduurzamen van het departement en de buitenlandse posten. Uitgangspunt hierbij is het wereldwijd verbinden van de buitenlandse posten om de duurzaamheidsagenda gezamenlijk vorm te geven. Het ministerie richt zich hierbij op 9 thema's: energie, inkoop, transport, catering, opleidingen, papier, gebouw, sociaal en afval. Deze thema's dienen allemaal 1 doel, namelijk het verduurzamen van de bedrijfsvoering van het ministerie.

De rol van de posten

De posten hebben duurzaamheid hoog op de agenda staan en spelen een uitermate belangrijke rol bij het vervullen van de ambities. Onze posten zijn zelf verantwoordelijk voor duurzaam inkopen en maken hierbij keuzes binnen de context van het betreffende land. Het departement faciliteert met kennisoverdracht en best practice. Tevens ondersteunt het departement hen bij het voeren van publieksdiplomatie.

Het afgelopen jaar zijn ambitieuze plannen gepresenteerd voor het bouwen van twee duurzame ambassadegebouwen in Amman en Canberra. "The Dutch set a task", kopte de

Australische pers. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het regionale klimaat en de lokale bouwstijl. Daarnaast komen er verschillende innovatieve elementen, zoals een klimaatsluis om energie te besparen en een zonnemolen om energie op te wekken. Dat duurzaamheid en eigentijds ontwerp goed samengaan bewijst de prijs die het architectenbureau Rudy Uytenhaak mede voor de ontwerpen van de twee ambassadegebouwen ontving.

Daarnaast is het afgelopen jaar het aantal posten met voorzieningen voor videoconferencing uitgebreid. Hiermee is het nog beter mogelijk posten met elkaar te verbinden en zo het aantal vliegbewegingen verder te reduceren. Tevens gaan we de hoeveelheid papierpost naar onze posten verder reduceren.

Maatregelen op het departement

Op het departement werken we op verschillende manieren succesvol aan duurzame bedrijfsvoering. Zo geeft ons Facilitair Bedrijf al sinds 1999 systematisch en consequent aandacht aan het milieu. Het bewijs hiervan is het ISO 14001 certificaat. Dit jaar is het ministerie precies 10 jaar gecertificeerd volgens de eisen van dit milieumanagementsysteem.

Een andere mijlpaal is het gebruik van duurzame energie. In 2009 is alle afgenomen energie 80% duurzaam. Vanaf 2009 dragen het departement en het kantorenappartement Boschlust een energielabel waarmee het energieverbruik inzichtelijk wordt.

Andere voorbeelden van genomen maatregelen zijn een stimuleringsprogramma voor reizen per openbaar vervoer, energiezuinige verlichting en het vervangen van printers door multifunctionale apparaten.

Afval wordt inmiddels voor 90% gerecycled en gescheiden bij de bron. Bij het inkopen van materialen neemt het cradle to cradle principe (gesloten kringlopen en biologisch afbreekbare grondstoffen) een steeds belangrijkere rol in.

Om het resultaat van deze inspanningen transparant te maken gaan we onze data vergelijken met de rapportage van het Global Reporting Initiative (GRI). Dit is een wereldwijd en uniform rapportagesysteem voor de publieke en private sector. Het rijk gaat onderzoeken hoe we de onderwerpen uit dit systeem kunnen integreren in onze rijksverantwoordingsrapportages. Na een rijksbrede nulmeting verwachten we in mei 2010 de eerste bedrijfsvoeringsrapportage te publiceren.

Ook onze leveranciers doen mee

Ook onze leveranciers dragen duurzaamheid hoog in het vaandel. Bij de inkoop letten we op verschillende duurzaamheidscriteria. Zo werd ons oude tapijt volledig hergebruikt door InterfaceFlor en bestaat onze catering steeds meer uit biologische en/of Fair Trade producten.

De voornemens voor 2009

In 2009 gaan we door met het duurzamer maken van onze bedrijfsvoering. Zo starten we met een proef om LED-verlichting aan te leggen in de werkruimtes in het kantorenappartement Boschlust en gaan we meer aandacht besteden aan duurzaam eten. Doel is dat 40% van het

gehele cateringassortiment uit duurzame producten bestaat. Zo eten medewerkers gezond, smaakvol en leveren ze tegelijk een bijdrage aan een duurzamere wereld.

Met Staatsbosbeheer bespreken we hoe we de natuur dichterbij ons gebouw kunnen brengen in de verstedelijkte omgeving van ons departement.

Daarnaast laten we onderzoeken hoe we het ministerie nog meer klimaatneutraal kunnen laten functioneren.

Tot slot wordt in 2009 de 0-laag van het hoofdgebouw verbouwd tot een toegankelijker en vriendelijkere entree. Ingebed in het ontwerp zijn fraaie toepassingen van innovatief en duurzaam Dutch Design. Speciale aandacht zal uitgaan naar een nieuwe wereldklok in de entree waarop Nederland een bijzondere plek inneemt; Een klein land, maar met grote ambities op duurzaamheid.

Zo zijn we continu bezig om duurzaamheid meer en meer te integreren in onze bedrijfsvoering. Duurzaamheid is geen extra meer; het ligt in het hart van ons beleid. Zo leveren we samen met onze buitenlandse posten en onze leveranciers een bijdrage aan het verduurzamen van onze samenleving.

Meer informatie: Ineke Lemmen.